

Lublin, 6 listopada 2012 r.

RIO – II – 600/35/2012

Pan Marian Tomkowicz
Wójt Gminy Leśna Podlaska
ul. Bialska 30
21-542 Leśna Podlaska

Szanowny Panie Wójcie

W dniach od 16 lipca do 3 września 2012 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Leśna Podlaska. Protokół kontroli podpisano 7 września 2012 r.

W zakresie niektórych nieprawidłowości o incydentalnym charakterze lub wyeliminowanych w trakcie kontroli, po udzieleniu przez kontrolujących stosownego instruktażu – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1113).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

1.1. Niezachowanie zasady ewidencjonowania operacji gospodarczych w porządku systematycznym – str. 6-8 protokołu.

Zapisów operacji gospodarczych dokonywać na kontach księgi głównej

w porządku systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), w szczególności:

a) wpływ dochodów do kasy ewidencjonować:

Wn 101 „Kasa”,

Ma - właściwe konto zespołu 2 „Rozrachunki i rozliczenia”,

- odprowadzenie zrealizowanych dochodów na rachunek bankowy:

Wn 141 „Środki pieniężne w drodze”,

Ma 101 „Kasa”

- wpływ dochodów z kasy na rachunek bankowy:

Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki”,

Wn 141 „Środki pieniężne w drodze”,

b) operacje związane z naliczaniem i spłatą odsetek od kredytów i pożyczek ujmować również w księgach rachunkowych budżetu:

- naliczenie przez bank odsetek od pożyczki lub kredytu:

Wn 909 „Rozliczenia międzyokresowe”,

Ma 260 „Zobowiązania finansowe” (pożyczka) lub Ma 134 „Kredyty bankowe”

- spłata odsetek:

Wn 260 „Zobowiązania finansowe” (pożyczka) lub Wn 134 „Kredyty bankowe”,

Ma 909 „Rozliczenia międzyokresowe”,

c) należności z tytułu podatków pobieranych przez właściwe organy (urzędy skarbowe) ewidencjonować na koncie Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, zapisami:

Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”,

lub stosując uproszczenie, o którym mowa w opisie zasad funkcjonowania konta 221, na podstawie sprawozdań urzędów skarbowych, ujmować na tym koncie zaległości i nadpłaty na koniec okresów sprawozdawczych, zapisami:

- zaległości:

Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”,

- nadpłaty:

Wn 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”,

Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”;

d) wszystkie koszty obciążające jednostkę dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty, ujmować w księgach tego roku zapisem:

Wn właściwe konto kosztów zespołu 4 „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie”,

Ma właściwe konto zespołu 2 „Rozrachunki i rozliczenia”;

e) nabycie wartości niematerialnych i prawnych, których wartość początkowa w dniu nabycia przekracza kwotę, o której mowa w przepisie art. 16f ust. 3 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 74, poz. 397 z późn. zm.) ujmować:

- wpływ faktury zakupu:

Wn 020 „Wartości niematerialne i prawne”,

Ma 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,

- zapłata za fakturę:

Wn 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,

Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki”

i jednocześnie:

Wn 810 „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje”,

Ma 800 „Fundusz jednostki”,

- umorzenie wartości niematerialnych i prawnych:

Wn 400 „Amortyzacja”,

Ma 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”,

f) zakup i umorzenie pozostałych wartości niematerialnych i prawnych o wartości niższej lub równej 3.500 zł, umarzać w pełnej wartości w miesiącu wydania do użytkowania i ewidencjonować:

Wn 401 „Zużycie materiałów i energii”,

Ma 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”

oraz

Wn 020 „Wartości niematerialne i prawne”,

Ma 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”,

g) otrzymanie wartości niematerialnych i prawnych od innej jednostki samorządu terytorialnego w tym nabytych w ramach wspólnie realizowanego projektu księgować:

- umarżane stopniowo:

Wn 020 „Wartości niematerialne i prawne”,

- Ma 800 „Fundusz jednostki”,
- umarzone w 100 % w miesiącu przyjęcia do używania:
 - Wn 020 „Wartości niematerialne i prawne”,
 - Ma 760 „Pozostałe przychody operacyjne”
- i ich umorzenie:
- Wn 401 „Zużycie materiałów i energii”,
 - Ma 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”,
- stosownie do zasad funkcjonowania tych kont, określonych w załącznikach Nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.”.

1.2. Nieujmowanie na kontach rozrachunkowych wszystkich zobowiązań – str. 8 protokołu.

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w związku z przepisami § 18 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., w tym ujmować na kontach rozrachunkowych rozliczenia poprzedzające płatność wydatków, stosownie do zasad funkcjonowania tych kont, określonych w załączniku Nr 3 do powołanego rozporządzenia w związku z przepisami art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.

1.3. Nieprawidłowe ewidencjonowanie zaangażowania wydatków roku bieżącego – str. 8, 9 protokołu.

Ewidencję zaangażowania wydatków budżetowych roku bieżącego prowadzić na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” na bieżąco, ujmując na stronie Wn równowartość sfinansowanych wydatków budżetowych w danym roku budżetowym i równowartość zaangażowanych wydatków, które będą obciążały wydatki roku następnego, zaś na stronie Ma tego konta zaangażowanie wydatków, czyli wartość umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w załączniku Nr 3 do

rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r. w związku z § 18 ust. 2 tego rozporządzenia.

- 1.4. *Nieprawidłowe klasyfikowanie odsetek od kredytów zaciągniętych za finansowanie zadań inwestycyjnych, spłacanych w trakcie realizacji tych zadań – str. 9 protokołu.*

Wydatki na spłatę odsetek od kredytów zaciągniętych za finansowanie zadań inwestycyjnych, spłacanych w trakcie realizacji tych zadań, klasyfikować do § 8110 „Odsetki od samorządowych papierów wartościowych lub zaciągniętych przez jednostkę samorządu terytorialnego kredytów i pożyczek”, zgodnie z „Klasyfikacją paragrafów wydatków i środków”, stanowiącą załącznik Nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207 z późn. zm.).

- 1.5. *Niewyodrębnienie w ewidencji analitycznej środków trwałych (gruntów) wartości poszczególnych działek – str. 10 protokołu.*

Ewidencję analityczną środków trwałych, w tym gruntów, prowadzić w podziale na grupy, podgrupy i rodzaje środków trwałych, ewidencjonując poszczególne środki trwałe (w tym każdą działkę stanowiącą odrębną nieruchomość) w oddzielnej pozycji, zgodnie z klasyfikacją rodzajową środków trwałych, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz. U. Nr 242, poz. 1622) i postanowieniami zawartymi w jej pkt 1.3. „Podział rodzajowy i zasady klasyfikowania środków trwałych” części I „Objaśnienia wstępne”, w związku z przepisami art. 40 ust. 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2012 r., poz. 591 z późn. zm.).

- 1.6 *Nieprzewodzenie ewidencji analitycznej do konta 800 „Fundusz jednostki” i konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w zakresie dochodów z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych – str. 10, 11 protokołu.*

Prowadzić ewidencję analityczną do konta 800 „Fundusz jednostki” w sposób umożliwiający ustalenie przyczyn zwiększeń i zmniejszeń stanu funduszu, zaś do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” według dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej, zgodnie z zasadami funkcjonowania kont określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

1.7. Niezgodność zapisów ewidencji syntetycznej z analityczną:

- w zakresie należności z tytułu czynszu najmu i dzierżawy, w wyniku dokonywania zapisów na koncie syntetycznym 221 na bieżąco (w okresach miesięcznych), a w ewidencji analitycznej w okresach kwartalnych ,
- w zakresie konta 020 „Wartości niematerialne i prawne” (różnica o 17.250 zł) – str. 11, 53 protokołu.

Na kontach ksiąg pomocniczych dokonywać zapisów będących uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej, zapewniając ich zgodność z saldami i zapisami na kontach księgi głównej, zgodnie z przepisami art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

1.8. Niezamieszczanie na dowodach dokumentujących wypłatę gotówki z kasy daty jej odbioru – str. 13 protokołu.

Na dowodach dokumentujących wypłatę gotówki z kasy zamieszczać datę jej odbioru, stosownie do przepisów art. 21 ust. 1 pkt 4 ustawy o rachunkowości.

1.9. Wskazywanie – w zawieranych umowach – wyłącznie cen jednostkowych, bez podania ilości zamawianych dostaw lub usług, co nie pozwala na określenie wysokości zaciąganych zobowiązań, którymi w dniu zawarcia umów obciążono plan finansowy jednostki – str. 14 protokołu.

W zawieranych umowach określać wysokość całkowitego wynagrodzenia należnego wykonawcy za wykonanie przedmiotu umowy, mając na uwadze przepisy art. 46 ust. 1 i art. 261 ustawy o finansach publicznych, stosownie do których kierownik samorządowej jednostki budżetowej może, w celu realizacji zadań, zaciągać zobowiązania pieniężne do wysokości kwot wydatków określonych w zatwierdzonym planie finansowym jednostki. Nieustalenie w umowie wysokości wynagrodzenia może skutkować przekroczeniem tego upoważnienia, jak też dokonywaniem wydatków wynikających z tych umów z naruszeniem przepisów art. 44 ust. 3 pkt 3 tej ustawy, zobowiązujących do dokonywania wydatków publicznych w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. W związku z tym, w przypadku braku możliwości ustalenia realnej wartości wynagrodzenia umownego, rozważyć możliwość podawania w umowach np. wynagrodzenia wstępnego oraz podstaw do określania wynagrodzenia ostatecznego.

- 1.10. Przypadki nieterminowego zwrotu - wniesionych w pieniądzu - kwot zabezpieczeń należytego wykonania umów o zamówienia publiczne, w części pozostawionej na zabezpieczenie roszczeń z tytułu gwarancji jakości – str. 14-15 protokołu.*

Wnoszone w pieniądzu zabezpieczenie należytego wykonania umowy – w części pozostawionej na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady – zwracać nie później niż w 15. dniu po upływie okresu rękojmi, zgodnie z przepisami art. 151 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.).

- 1.11. Wykazanie – w zestawieniu zmian w funduszu jednostki za 2011 r. – danych niezgodnych z ewidencją księgową oraz w bilansie Urzędu Gminy za ten rok – w danych uzupełniających – wykazanie zawyżonej kwoty umorzenia pozostałych środków trwałych i niewykazanie umorzenia wartości niematerialnych i prawnych – str. 16-17 protokołu.*

Sprawozdania finansowe jednostki budżetowej sporządzać na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, ujmując w nich wszystkie informacje, w zakresie ustalonym we wzorach tych sprawozdań, stanowiących załączniki nr 5 i 8 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., stosownie do przepisów § 17 ust. 1, 3 i 5 tego rozporządzenia, w związku z przepisami art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości.

- 1.12. Wykazanie w sprawozdaniu Rb-27S Urzędu Gminy i budżetu za 2011 r. w rozdz. 75621, §0010 zawyżonych dochodów otrzymanych (o kwotę 3.284 zł.) oraz niewykazanie w jednostkowym sprawozdaniu Rb-N za 2011 r. należności od budżetów (w kwocie 24.632,06 zł) – str. 18, 19 protokołu.*

W jednostkowym sprawozdaniu jednostki samorządu terytorialnego Rb-27S „Miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego”, jako jednostki budżetowej i jako organu, wykazywać dane wynikające z prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, stosownie do przepisów § 6 ust. 1 pkt 1 i § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20 poz. 103) i § 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik nr 39 do tego rozporządzenia.

Jednostkowe sprawozdanie Rb-N „Kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych” sporządzać na podstawie ksiąg rachunkowych

oraz innych dokumentów dotyczących jednostki, zgodnie z przepisami § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247).

1.13. Nieprawidłowe sporządzenie sprawozdania Rb-PDP za okres od początku roku do 31 grudnia 2011 r., w tym:

- *zaniżenie skutków obniżenia górnych stawek (co najmniej o 221,82 zł) oraz skutków udzielonych ulg i zwolnień (co najmniej o 9.161,46 zł) w podatku od nieruchomości, w wyniku przyjęcia do ich obliczenia nieprawidłowej powierzchni użytkowej budynków,*
- *zaniżenie skutków udzielonych ulg i zwolnień w podatku leśnym i w podatku rolnym, w związku z niewykazaniem skutków zwolnienia – na podstawie uchwał Rady Gminy – z podatku leśnego części lasów do powierzchni 0,10 ha oraz z podatku rolnego gruntów oznaczonych w ewidencji gruntów i budynków jako rowy i gruntów zajętych na działalność w zakresie ochrony przeciwpożarowej – str. 20 - 24 protokołu.*

W sprawozdaniu Rb-PDP „Roczne sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek podatków oraz udzielonych przez gminę ulg i zwolnień, stosownie do przepisów § 3 ust. 1 pkt 9 i 10 w związku z przepisami § 7 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 39 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Przy obliczaniu skutków obniżenia górnych stawek podatkowych (jako różnicy pomiędzy dochodami, jakie gmina mogłaby uzyskać stosując górne stawki podatkowe, a dochodami, jakie powinna uzyskać stosując niższe stawki uchwalone przez Radę Gminy) – wykazywanych w kolumnie „Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy” – uwzględniać wszystkie przedmioty opodatkowania.

W kolumnie „Skutki udzielonych ulg i zwolnień...” wykazywać skutki zwolnienia wszystkich przedmiotów opodatkowania, przyjmując do ich wyliczenia stawkę podatku ustaloną w uchwale Rady Gminy.

Sporządzić skorygowane sprawozdanie Rb-PDP za 2011 r. (również w formie elektronicznej) oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie Zespół Zamiejscowy w Białej Podlaskiej w terminie 14 dni od daty otrzymania tego wystąpienia; załączyć szczegółową informację o wielkościach dokonanych korekt i wskazać, że korekta dokonana została w wyniku kontroli przeprowadzonej przez RIO.

2.1. W zakresie dochodów budżetowych:

2.1.1. Opodatkowanie podatkiem leśnym niektórych lasów o powierzchni do 0,10 ha, mimo ich zwolnienia uchwałą Rady Gminy – str. 23, 36 protokołu.

Nie opodatkowywać podatkiem leśnym lasów o powierzchni do 0,10 ha, zwolnionych z tego podatku postanowieniami § 1 pkt 1 uchwały Rady Gminy Leśna Podlaska Nr IX/48/2011 z dnia 28 października 2011 r. w sprawie wprowadzenia zwolnień z podatku leśnego.

2.1.2. Nieprzeprowadzenie postępowania wyjaśniającego, mającego na celu ustalenie następców prawnych nieżyjącego podatnika i w konsekwencji nieopodatkowanie gruntów podatkiem rolnym. Przypadki niezachowania powszechności opodatkowania podatkiem rolnym, leśnym i od nieruchomości – str. 29 – 32 protokołu.

Podjąć działania mające na celu ustalenie następców prawnych nieżyjącego podatnika wskazanego w protokole kontroli oraz doręczenie decyzji wymiarowych stronie postępowania, z uwzględnieniem okresu przedawnienia prawa do wymiaru podatku, określonego w przepisach art. 68 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749) oraz mając na uwadze przepisy art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969 z późn. zm.), w myśl których podatnikami podatku rolnego są właściciele gruntów.

Opodatkować właścicieli budynków, użytków rolnych i lasów, wskazanych w protokole kontroli, na których ciąży obowiązek podatkowy w podatku od nieruchomości oraz w podatku rolnym i leśnym, stosownie do przepisów art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.), art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku rolnym i art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. Nr 200, poz. 1682 z późn. zm.), z uwzględnieniem okresu przedawnienia prawa do ustalenia wysokości zobowiązania podatkowego, wskazanego w przepisach art. 68 Ordynacji podatkowej, pamiętając przy tym że w przypadku nowo wybudowanych budynków obowiązek podatkowy powstaje z dniem 1 stycznia roku następującego po roku, w którym zakończono ich budowę albo w którym rozpoczęto ich użytkowanie (art. 6 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych).

2.1.3. Przypadki nieprawidłowego ustalenia terminu wygaśnięcia obowiązku podatkowego w podatku od nieruchomości i w podatku rolnym – str. 31, 33 protokołu.

Za datę wygaśnięcia obowiązku podatkowego w podatku rolnym i od nieruchomości przyjmować ostatni dzień miesiąca, w którym przestały istnieć okoliczności uzasadniające ten obowiązek, mając na uwadze przepisy art. 6 ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych i art. 6a ust. 2 ustawy o podatku rolnym.

Wysokość podatku od nieruchomości i podatku rolnego ustalać proporcjonalnie do liczby miesięcy, w których istniał obowiązek podatkowy, stosownie do przepisów art. 6 ust. 5 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych i art. 6a ust. 3 ustawy o podatku rolnym.

2.1.4. Opodatkowanie w 2012 r. podatników niezgodnie z ewidencją gruntów, w wyniku nieuwzględnienia zmian w tej ewidencji, powstałych w efekcie jej modernizacji przeprowadzonej przez Starostwo Powiatowe w Białej Podlaskiej – str. 34 - 39, 42 - 46 protokołu.

W związku ze zmianami w ewidencji gruntów, związanymi z jej modernizacją przeprowadzoną na podstawie przepisów art. 24a ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287 z późn. zm.), doprowadzić do zgodności danych zawartych w ewidencji podatkowej z danymi ewidencji gruntów, mając na uwadze przepisy art. 21 ust. 1 cytowanej ustawy, w myśl których podstawę wymiaru podatków stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków oraz obowiązek podwyższania lub obniżania kwoty należnego podatku od nieruchomości (rolnego lub leśnego) od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana powierzchni gruntów (lasów albo gospodarstwa rolnego), wynikający z przepisów art. 6 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, art. 6a ust. 4 ustawy o podatku rolnym i art. 5 ust. 4 ustawy o podatku leśnym.

2.1.5. Nieprawidłowe opodatkowanie podatkiem leśnym lasów stanowiących współwłasność osób fizycznych i Skarbu Państwa w związku z opodatkowaniem gruntów odpowiadających udziałom osób fizycznych w drodze decyzji wymiarowych i nieopodatkowaniem gruntów odpowiadających udziałowi Skarbu Państwa – str. 35, 36 protokołu.

Przy opodatkowaniu gruntów, stanowiących współwłasność, uwzględniać zasadę, że grunty te stanowią odrębny przedmiot opodatkowania, a obowiązek podatkowy ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach, stosownie do przepisów art. 2 ust. 4 ustawy o podatku leśnym.

Zasada solidarności polega na tym, że obowiązek podatkowy dotyczy w całości każdego ze współwłaścicieli gruntów i nie podlega podziałowi w stosunku do wielkości ich udziałów we współwłasności, przy czym do odpowiedzialności solidarnej

za zobowiązania podatkowe stosować przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.), w związku z art. 91 Ordynacji podatkowej.

Jeżeli lasy stanowią współwłasność osób fizycznych i osoby prawnej, od osób fizycznych i osoby prawnej egzekwować deklaracje na podatek leśny i opłacanie podatku na zasadach obowiązujących osoby prawne, w związku z przepisami art. 6 ust. 7 ustawy o podatku leśnym oraz art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej, pamiętając że podatnik powinien wykazać w deklaracji, obejmującej grunty stanowiące współwłasność – cały grunt, a nie tylko część odpowiadającą jego udziałowi we współwłasności i wyliczyć podatek od całego gruntu stanowiącego współwłasność, gdyż obowiązek podatkowy ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach.

2.1.6. Przypadki podwójnego opodatkowania użytków rolnych, tj. podatkiem rolnym i podatkiem od nieruchomości. Opodatkowanie podatkiem od nieruchomości użytków rolnych z zastosowaniem stawki jak dla „gruntów pozostałych” – str. 36 – 38, 41, 42 protokołu.

Grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów jako użytki rolne, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, opodatkowywać podatkiem rolnym, zgodnie z przepisami art. 1 ustawy o podatku rolnym w związku z art. 2 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, zaś grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej opodatkowywać podatkiem od nieruchomości wg stawki przewidzianej dla tej kategorii nieruchomości, mając na uwadze przepisy art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Ponadto wyjaśnić, na jakiej działce podatnik – ujęty pod poz. 1 załącznika Nr III/7 do protokołu kontroli – prowadzi działalność gospodarczą, celem ustalenia, czy część zadeklarowanych (w informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych) przez niego gruntów o powierzchni 250 m², nie została opodatkowana podwójnie, tj. podatkiem od nieruchomości (z zastosowaniem stawki najwyższej) i podatkiem rolnym.

2.1.7. Nieprawidłowości przy udzielaniu ulg i zwolnień ustawowych w podatku rolnym, w tym:

- *udzielenie zwolnienia z tytułu nabycia gruntów (przypadek) oraz udzielanie ulg inwestycyjnych na niewłaściwy okres, w związku z przyjęciem nieprawidłowej daty rozpoczęcia ich stosowania (należne dochody uszczuplono co najmniej o 739,71 zł),*
- *udzielanie zwolnień z tytułu nabycia gruntów, mimo niezbrania materiału dowodowego potwierdzającego fakt nabycia gruntów od osoby obcej oraz nieprzekroczenia – w związku z nabyciem gruntów – 100 ha ogólnej powierzchni gospodarstwa rolnego podatnika,*

- *udzielanie zwolnień z tytułu nabycia gruntów z pominięciem przepisów o pomocy publicznej,*
- *niezweryfikowanie wniosku podatnika o udzielenie ulgi inwestycyjnej w zakresie, czy wydatki nie zostały sfinansowane w całości bądź w części z udziałem środków publicznych – str. 40 - 41 protokołu.*

Ulgi inwestycyjne oraz zwolnienia z tytułu nabycia gruntów na utworzenie nowego gospodarstwa rolnego lub powiększenie już istniejącego stosować od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek w tej sprawie, stosownie do przepisów art. 13d ust. 1 i 3 w związku z art. 12 ust. 1 pkt 4 i art. 13 ustawy o podatku rolnym, pamiętając, że okres zwolnienia z tytułu nabycia gruntów wynosi 5 lat, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zawarto umowę sprzedaży gruntów lub prawa wieczystego użytkowania, ustanowiono prawo wieczystego użytkowania gruntów lub objęto grunty w trwałe zagospodarowanie w drodze umowy (art. 12 ust. 3 powołanej ustawy).

Przy stosowaniu zwolnienia z podatku rolnego z tytułu nabycia gruntów na utworzenie lub powiększenie już istniejącego gospodarstwa rolnego dokumentować fakt nabycia gruntów od osoby niebędącej małżonkiem, krewnym w linii prostej lub jego małżonkiem, pasierbem, zięciem lub synową sprzedawcy gruntów oraz nieprzekroczenia – w związku z nabyciem gruntów – 100 ha ogólnej powierzchni gospodarstwa rolnego podatnika, w myśl przepisów art. 12 ust. 1 pkt 4 i ust. 5 ustawy o podatku rolnym.

Od podatników, ubiegających się o zwolnienie z podatku rolnego z tytułu zakupu gruntów, egzekwować obowiązek złożenia wraz z wnioskiem informacji dotyczących wnioskodawcy i prowadzonej przez niego działalności gospodarczej oraz informacji o otrzymanej pomocy publicznej – na wymaganym formularzu, którego wzór stanowi załącznik Nr 2 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc inną niż pomoc de minimis lub pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie (Dz. U. Nr 53, poz. 312 z późn. zm.) albo oświadczenia o nieotrzymaniu pomocy, stosownie do przepisów art. 37 ust. 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404 z późn. zm.).

Ulgi inwestycyjne udzielać po zebraniu materiału dowodowego potwierdzającego spełnianie warunku, że wydatki poniesione na inwestycje, wskazane w przepisach art. 13 ust. 1 ustawy o podatku rolnym, nie zostały sfinansowane w całości lub w części z udziałem środków publicznych, w związku z art. 122 i art. 126 Ordynacji podatkowej.

2.1.8. *Niesprawdzanie deklaracji na podatek od nieruchomości, o czym świadczy:*

- *opodatkowanie podatnika będącego przedsiębiorcą na podstawie deklaracji, w której podatnik wykazał budynki podlegające opodatkowaniu wg stawki dla „budynków pozostałych”, mimo niezebrania dowodów, które wskazywałyby, że budynki te nie są i nie mogą być wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej ze względów technicznych,*
- *opodatkowanie podatników niezgodnie z ewidencją gruntów i budynków – str. 42 - 44 protokołu.*

Sprawdzać przedkładane deklaracje, w celu ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 3 Ordynacji podatkowej.

W razie wątpliwości co do rzetelności złożonych deklaracji, wzywać podatników do udzielenia niezbędnych wyjaśnień lub do ich uzupełnienia, wyznaczając odpowiedni termin oraz wskazując przyczyny, ze względu na które dane zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość, stosownie do przepisów art. 274a § 2 powołanej ustawy.

Przy opodatkowywaniu gruntów uwzględniać przepisy art. 21 ust. 1 Prawa geodezyjnego i kartograficznego, zgodnie z którymi podstawę wymiaru podatków stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków.

Jeśli okaże się, że złożone przez podatników deklaracje zawierają błędy rachunkowe, inne oczywiste omyłki albo wypełniono je niezgodnie z ustalonymi wymaganiami – korygować deklaracje, dokonując stosownych poprawek, jeżeli zmiana wysokości zobowiązania podatkowego w wyniku korekty nie przekroczy kwoty 1.000 zł, zgodnie z przepisami art. 274 § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej. Podatnikom doręczać uwierzytelnione kopie skorygowanych deklaracji wraz z informacją o – związanej z korektami deklaracji – zmianie wysokości zobowiązania podatkowego, stosownie do przepisów art. 274 § 2 Ordynacji podatkowej.

Jeżeli zmiana wysokości zobowiązania podatkowego w wyniku korekty przekroczy kwotę 1.000 zł – wezwać podatników do ich skorygowania oraz do złożenia niezbędnych wyjaśnień, wskazując przyczyny, z powodu których informacje zawarte w deklaracjach podaje się w wątpliwość, stosownie do przepisów art. 274 § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej. W razie niezłożenia deklaracji – przeprowadzić postępowanie podatkowe i określić decyzjami prawidłową wysokość zobowiązania podatkowego, stosownie do przepisów art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 70 § 1 tej ustawy.

Wyjaśnić zasadność wykazania - w deklaracji na podatek od nieruchomości, przez podatnika ujętego pod poz. 1 załącznika Nr III/14 do protokołu kontroli, będącego przedsiębiorcą - dla budynków o powierzchni użytkowej 125 m² stawki dla „budynków pozostałych”, mając na uwadze przepisy art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, w myśl których za budynki związane z prowadzeniem działalności gospodarczej uznaje się budynki będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, z wyjątkiem budynków mieszkalnych, chyba że przedmiot opodatkowania nie jest i nie może być wykorzystywany do prowadzenia tej działalności ze względów technicznych.

Wystąpić do podatników, wskazanych w protokole kontroli, o przedłożenie deklaracji (korekt) również za lata ubiegłe, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, określonego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej. W przypadku niewywiązania się z tego obowiązku określić stosowną decyzją – na podstawie art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej – wysokość zobowiązania podatkowego.

2.1.9. Niezamieszczanie daty wpływu na oświadczeniach o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych w punkcie sprzedaży w roku poprzednim (przypadki) – str. 51 protokołu.

Na wpływającej na nośniku papierowym dokumentacji o charakterze finansowym lub mającej wpływ na gospodarkę finansową gminy umieszczać pieczęć, zawierającą między innymi datę wpływu, stosownie do przepisów § 42 ust. 2 w związku z przepisami § 7 pkt 6 załącznika Nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 z późn. zm.).

2.1.10. Obciążanie osób zalegających z zapłatą należności z tytułu najmu kosztami wezwania do zapłaty – str. 53, 54 protokołu.

Nie obciążać osób zalegających z zapłatą zobowiązań o charakterze cywilnoprawnym kosztami doręczenia wezwania do zapłaty, bowiem postępowanie mające na celu wyegzekwowanie zaległości o charakterze cywilnoprawnym prowadzone jest na podstawie przepisów części III ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.), które nie przewidują takiej możliwości.

2.2. W zakresie wydatków budżetowych:

2.2.1. Niewypłacenie kierownikowi Gminnego Zakładu Usług Komunalnych w Leśnej Podlaskiej nagrody jubileuszowej – str. 57 protokołu.

Nagrodę jubileuszową przyznawać i wypłacać niezwłocznie po nabyciu przez pracownika prawa do tej nagrody, stosownie do przepisów § 8 ust. 1 i 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398 z późn. zm.).

Do okresów pracy uprawniających do przyznania nagrody jubileuszowej wliczać pracownikom wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, stosownie do przepisów art. 38 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458 z późn. zm.), mając na uwadze, że - w razie równoczesnego pozostawania pracownika więcej niż w jednym stosunku pracy - do okresu pracy uprawniającego do nagrody jubileuszowej wlicza się jeden z tych okresów, stosownie do przepisów § 8 ust. 2 cytowanego rozporządzenia. W związku z tym, że praca w Gminnym Zakładzie Usług Komunalnych w Leśnej Podlaskiej stanowi dla jej kierownika dodatkowe zatrudnienie, do okresu tego zatrudnienia nie podlegają zaliczeniu okresy zatrudnienia podstawowego (w Urzędzie Gminy), w związku z przepisami § 7 ust. 3 tego rozporządzenia.

Wypłacić kierownikowi Gminnego Zakładu Usług Komunalnych w Leśnej Podlaskiej należną nagrodę jubileuszową za 20 lat pracy, w wysokości 75% wynagrodzenia miesięcznego przysługującego pracownikowi w dniu nabycia prawa do nagrody (tj. w dniu 6 stycznia 2010 r.) lub – jeżeli jest to dla pracownika korzystniejsze – wynagrodzenia przysługującego mu w dniu wypłaty nagrody, zgodnie z przepisami art. 38 ust. 2 ustawy o pracownikach samorządowych oraz § 8 ust. 6 cytowanego rozporządzenia.

2.2.2. Zaniżenie odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych za 2011 r. o kwotę 273,48zł, w wyniku nieskorygowania w końcu roku planowanej liczby osób zatrudnionych do faktycznej przeciętnej liczby osób zatrudnionych – str. 58 protokołu.

Odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych naliczać w stosunku do przeciętnej liczby zatrudnionych, stosownie do przepisów art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 592 z późn. zm.). Podstawę naliczenia odpisu powinna stanowić przeciętna planowana w roku kalendarzowym liczba zatrudnionych u pracodawcy, skorygowana w końcu roku do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych, obejmująca pracowników

zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy (po przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy), stosownie do przepisów § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz. U. Nr 43, poz. 349).

Skorygować odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych za 2011 r. i przekazać na rachunek funduszu kwotę 273,48 zł.

2.3. W zakresie długu publicznego:

2.3.1. Niewystąpienie do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie o wydanie opinii o możliwości spłaty kredytu (w wysokości 100.000 zł) oraz zaciągnięcie umowę z 29 czerwca 2009 r. kredytu (w wysokości 759.000 zł) przed uzyskaniem opinii o możliwości jego spłaty – str 69 protokołu.

W przypadku ubiegania się o kredyt lub pożyczkę na cel, o którym mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 i art. 90 ustawy o finansach publicznych, uzyskiwać od regionalnej izby obrachunkowej opinię o możliwości ich spłaty, stosownie do przepisów art. 91 ust. 2 ustawy o finansach publicznych

3. W zakresie gospodarki nieruchomościami:

3.1 Niezawiadamianie na piśmie osób ustalonych jako nabywcy nieruchomości, o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży – str. 70 protokołu.

Osobę ustaloną jako nabywca nieruchomości zawiadamiać na piśmie o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży, najpóźniej w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu, mając na uwadze prawo do odstąpienia od zawarcia umowy i zatrzymania wadium, w sytuacji gdy osoba ustalona jako nabywca nieruchomości nie przystąpi bez usprawiedliwienia do zawarcia umowy w miejscu i w terminie podanych w zawiadomieniu, przy czym w zawiadomieniu zamieszcza się informację o tym uprawnieniu, stosownie do przepisów art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.).

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania, w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl), w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Leśna Podlaska